

มาตรการจัดการของกลางในคดีที่ได้จากการยึด อาัยต์ ตามกฎหมาย ที่อยู่ในอำนาจของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครได้เข้าร่วมกิจกรรมชี้แจงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ของสำนักงานเขต กรุงเทพมหานคร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ตามตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๑ การดำเนินการป้องกันการทุจริต ในส่วนของระบบการรักษาทรัพย์สินของทางราชการ (ข้อ O๒๙) การจัดเก็บของกลาง โดยให้แสดงการวางระบบการ จัดเก็บรักษาของกลางที่ยึด อาัยต์ เพื่อป้องกันไม่ให้ถูกสับเปลี่ยน หรือไม่นำเข้าระบบ หรือเข้าระบบบางส่วน เพื่อแลกกับการเรียกรับผลประโยชน์ทั้งทางคดีและรับทรัพย์สิน มีระบบควบคุมที่เพียงพอ และเหมาะสมกับ ประเภทของของกลางนั้น ๆ ดังนั้น เพื่อเป็นการกำหนดแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการของกลาง ในคดีที่อยู่ในอำนาจของกรุงเทพมหานคร อันเป็นของกลางที่ได้มาโดยอำนาจแห่งกฎหมาย หรือโดยหน้าที่ ในทางราชการ และยึดไว้เป็นของกลางเพื่อพิสูจน์ในทางคดี หรือเพื่อจัดการอย่างอื่นตามหน้าที่ราชการ และ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการยึด อาัยต์ และการดำเนินการเกี่ยวกับของกลาง ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับบริบทกฎหมาย กรุงเทพมหานครจึงได้วางแนวทางการ ปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการของกลางในคดีที่อยู่ในอำนาจของกรุงเทพมหานครไว้ ดังต่อไปนี้

๑. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาของกลางหรือหลักฐาน ยานพาหนะหรือสิ่งใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

เนื่องจากของกลางในคดี เป็นทรัพย์สินอันมีทรัพย์สินสิทธิ ซึ่งบุคคลมีสิทธิเหนือทรัพย์สินนั้น การยึดหรือ อาัยต์ต้องกระทำด้วยความระมัดระวังภายใต้กรอบของกฎหมายที่ให้อำนาจไว้ และต้องกระทำด้วยความจำเป็น แห่งคดี มิฉะนั้น การยึดหรืออาัยต์อาจมีข้อขัดแย้งกฎหมายและอาจทำให้ผู้ยึดหรืออาัยต์ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ทั้งทางแพ่งและอาญาได้ จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ประกอบการยึด อาัยต์ ของกลางในคดี ดังนี้

๑.๑ ของกลาง คือ วัตถุใด ๆ หรือทรัพย์สินซึ่งตกมาอยู่ในความคุ้มครองของพนักงานโดยอำนาจ แห่งกฎหมาย หรือโดยหน้าที่ในทางราชการ และยึดไว้เป็นของกลางเพื่อพิสูจน์ในทางคดี หรือเพื่อจัดการ อย่างอื่นตามหน้าที่ราชการ

๑.๒ ในกรณีที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะให้ถือปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อกฎหมายแห่งความผิดนั้น ๆ โดยเคร่งครัด

๒. ขั้นตอนการปฏิบัติในการยึด อาัยต์

๒.๑ กรณีการยึดหรืออาัยต์ในอาคารหรือที่ต่างๆ ซึ่งมีใช้ที่สาธารณสถาน ให้ผู้มีอำนาจยึด อาัยต์ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

ก. กรณีการยึด

(๑) แสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ และแจ้งให้เจ้าของอาคารหรือสถานที่นั้นทราบ ก่อนจึงทำการยึดหรืออาัยต์ แล้วเชิญบุคคลดังกล่าวเป็นพยานในการยึดหรืออาัยต์ด้วย ในกรณีที่ไม่มีพยาน เจ้าของอาคารหรือสถานที่ให้แจ้งบุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะและอยู่อาศัยหรือทำงานที่นั้นเป็นพยานก็ได้

(๒) ถ้าไม่มีบุคคลตาม (๑) ให้ร้องขอบุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะและอยู่ข้างเคียงเป็นพยาน ในการยึดหรืออาัยต์ก็ได้

(๓) ทำบันทึกการยึดและบัญชีแสดงรูปพรรณสัณฐาน จำนวนราคา จำนวนสิ่งของและผู้มี กรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองสิ่งของที่ยึดเพื่อเป็นหลักฐานในการดำเนินคดี

(๔) เมื่อ...

(๔) เมื่อดำเนินการตาม (๓) แล้ว ให้แจ้งบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) ลงนามรับทราบและรับรองความถูกต้องไว้เป็นหลักฐานทุกครั้ง ในกรณีที่บุคคลตาม (๑) หรือ (๒) ไม่ยินยอมลงนามรับทราบให้บันทึกสาเหตุที่ไม่ยอมลงนามไว้เป็นหลักฐานด้วย

ข. กรณีอายัด

(๑) ส่งคำสั่งแจ้งการอายัดให้กับผู้ครอบครองทรัพย์สิน ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำ कारงานของบุคคลนั้น

(๒) กรณีไม่พบบุคคลนั้น ให้ส่งแก่บุคคลใด ๆ ที่มีอายุเกินยี่สิบปีซึ่งอยู่หรือทำงานในบ้านเรือนหรือที่สำนักทำ कारงานของบุคคลนั้น

(๓) กรณีที่บุคคลตาม (๑) และ (๒) ปฏิเสธไม่ยอมรับคำสั่งแจ้งการอายัดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้นำส่ง ขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อื่นไปด้วย เพื่อเป็นพยานและถ้าบุคคลนั้นยังคงปฏิเสธไม่ยอมรับอยู่อีก ก็ให้วางคำสั่งแจ้งการอายัดไว้ ณ ที่นั้นต่อหน้าบุคคลนั้นและให้บันทึกไว้เป็นหลักฐานด้วย

(๔) ถ้าปรากฏว่าไม่สามารถจะทำการส่งคำสั่งแจ้งการอายัดได้โดยชอบตาม (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) ดังกล่าวข้างต้น ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้นำส่งรายงานให้ผู้ออกคำสั่งทราบ เพื่อจัดให้มีการส่งคำสั่งแจ้งการอายัดโดยวิธีอื่น เช่น ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือลงโฆษณา หรือทำวิธีอื่นใดตามที่เห็นสมควร

๒.๒ การยึดหรืออายัดในที่สาธารณะ หรือกรณีอื่น ๆ ให้ผู้มีอำนาจยึด อายัดปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่พบเจ้าของหรือผู้ครอบครองสิ่งของที่ยึดหรืออายัด ให้แจ้งให้ทราบว่า จะทำการยึดหรืออายัด แล้วทำการยึดหรืออายัดสิ่งของดังกล่าว ถ้าไม่พบเจ้าของหรือผู้ครอบครองสิ่งของที่ยึดหรืออายัด ให้ทำการยึดหรืออายัดสิ่งของนั้น แล้วให้หมายเหตุไว้ในบันทึกเป็นหลักฐานด้วย

(๒) ทำบันทึกการยึดหรืออายัด และบัญชีแสดงรูปพรรณสัณฐาน จำนวน ราคา จำนวนสิ่งของ และผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองสิ่งของที่ยึดหรืออายัดนั้น ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักฐานในการดำเนินคดี

๒.๓ ส่งของกลางให้ผู้รักษาของกลาง ให้จัดรูปพรรณสิ่งของกลางลงบัญชีของกลาง แล้วเขียนเลขกำกับที่ยึดติดไว้กับสิ่งของนั้นให้มั่นคง อย่าให้หลุดหรือสูญหายได้ แล้วเก็บรักษาไว้ตามแนวทาง ในกรณีส่งพนักงานสอบสวนตามกฎหมาย ให้ส่งของกลางนั้นพร้อมเอกสารหลักฐานแล้วจำหน่ายของกลางนั้น ออกจากบัญชีของกลาง

๓. การรักษาและการดำเนินการเกี่ยวกับของกลาง

๓.๑ ผู้มีหน้าที่รักษาของกลาง

(๑) ให้ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการเขต เป็นผู้มีหน้าที่รักษาของกลาง โดยมีหน้าที่รักษาของกลางนั้น จนกว่าจะดำเนินการตามกฎหมายเสร็จเด็ดขาดแล้ว หรือส่งพนักงานสอบสวน ทั้งนี้ รวมถึงหน้าที่ในการจัดหาสถานที่เก็บของกลาง การจัดหาเครื่องใช้ในการรักษา และการทำบัญชีของกลาง และการสำรวจและรายงานของกลางด้วย

(๒) ผู้มีหน้าที่รักษาของกลางจะมอบหมายหน้าที่รักษาของกลางให้ผู้ได้บังคับบัญชาก็ได้ แต่การมอบหมายนี้จะต้องรับผิดชอบในเมื่อเกิดการเสียหายขึ้น เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าเป็นเพราะเหตุสุดวิสัยหรือไม่สามารถจะคุ้มครอง

ส่วนผู้รับ...

ส่วนผู้รับมอบหมายให้รักษาของกลางนั้น ย่อมมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการรักษา เช่นเดียวกับผู้มีหน้าที่รักษาของกลาง

(๓) ผู้มีหน้าที่รักษาของกลาง ย่อมมีหน้าที่ปฏิบัติเกี่ยวข้องแก่ของนั้นคุณทรัพย์ของตนเอง และต้องรักษาของนั้น ๆ ไว้ในสถานที่ที่ปรากฏตามแนวทางนี้ด้วยความระมัดระวังโดยกวัดขั่น ทั้งให้เป็นอยู่ตามสภาพเดิมเท่าที่สามารถจะรักษาไว้ได้ และต้องคอยตรวจตราอยู่เสมอตลอดเวลาที่จะต้องส่งมอบต่อกันและกัน

(๔) ในเวลาโอนหน้าที่การรักษาของกลางจากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่ง เป็นหน้าที่ผู้รับมอบ จะต้องตรวจของนั้นให้ถูกต้องตรงกับรายการในบัญชีของกลาง เมื่อผู้รับมอบได้รับหน้าที่และเข้ารับรักษาโดยมิได้มีการคัดค้านว่าไม่ถูกต้องประการใดแล้ว ถือว่าผู้รับมอบได้รับไว้ถูกต้องตามจำนวนที่ปรากฏในบัญชีดังกล่าวแล้ว

๔. สถานที่เก็บรักษาของกลาง

๔.๑ ให้มีกฎแฉ่งสำหรับรักษาสถานที่รักษาของกลาง ๒ ดอก โดยให้ผู้รักษาของกลางไว้หนึ่งดอก และพนักงานเจ้าหน้าที่ระดับรองลงมารักษาไว้อีกดอกหนึ่ง การนำของกลางเข้าเก็บหรือนำออกจะต้องรับรู้ร่วมกัน ส่วนการนำไปศาลหรือนำไปเพื่อสอบสวน เป็นหน้าที่ผู้รักษาของกลางหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ได้รับมอบหมายจะต้องนำไป

๔.๒ นอกจากมีบทกฎหมายบังคับไว้เป็นอย่างอื่นแล้ว ให้จัดการรักษาของกลางในสถานที่ต่อไปนี้ คือ

(๑) ให้รักษาไว้ในสถานที่ทำงานของกรุงเทพมหานคร ที่ทำการสำนัก หรือที่ทำการสำนักงานเขต และให้บรรจุไว้ในหีบหรือตู้เก็บของ ใสกุญแจ เท่าที่สามารถและสมควรจะบรรจุได้

(๒) สิ่งของหรือหลักทรัพย์มีราคา ให้บรรจุไว้ในหีบหรือตู้เก็บของ ใสกุญแจอย่างน้อย ๒ ดอก หรือนำหีบห่อนั้นไปฝากเก็บไว้ในห้องคลังของกรุงเทพมหานครก็ได้

(๓) ปศุสัตว์หรือสัตว์พาหนะ ให้ทำคอกหรือสถานที่ขังไว้สำหรับเลี้ยง หรือจะมอบให้ผู้ที่เหมาะสมเลี้ยงไว้แทนก็ได้ หากจำเป็นจะต้องจ้างผู้รักษาแทน ก็ให้มีอำนาจจัดจ้างผู้รักษาแทนได้

(๔) ของใหญ่โตพิเศษ และลำพังพนักงานเจ้าหน้าที่ย่อมไม่สามารถจะรักษาของนั้น ๆ ไว้ได้แล้ว จะมอบให้ผู้ที่เหมาะสมรักษาไว้แทนก็ได้ หากจำเป็นก็ให้จัดจ้างผู้รักษาแทนได้

นอกจากที่กล่าวมาข้างต้น อาจจัดให้มีสถานที่จัดเก็บส่วนกลางในการจัดเก็บรักษาของกลาง โดยให้ผู้บัญชาการสำนักเทศกิจเป็นผู้มีหน้าที่ในการรักษาของกลางในสถานที่นั้น ทั้งนี้ ให้มีการบันทึกเหตุการณ์จำเป็นพร้อมด้วยเหตุผลอันสมควร ภายใต้หลักเกณฑ์ วิธีการตามที่สำนักเทศกิจกำหนด

๕. การสำรวจและการจำหน่ายบัญชี

๕.๑ ของกลางทั้งหลายเมื่อได้ยึดหรืออายัดไว้ และได้ดำเนินการตามกฎหมายเสร็จเด็ดขาดแล้ว หากปรากฏว่าต้องคืนแก่ผู้ใด ก็ให้ผู้มีหน้าที่รักษาของกลางบันทึกไว้ในบัญชีของกลางให้ชัดเจน เมื่อได้ส่งมอบของนั้นพ้นจากการรักษาของตนไป ก็ให้จัดการจำหน่ายบัญชีเสียตามเหตุที่ได้มอบไปนั้น

๕.๒ ภายในเดือนมกราคมและเดือนกรกฎาคมของทุกปี ให้ผู้มีหน้าที่รักษาของกลางสำรวจของกลางจัดการขายทอดตลาด หรือคืนแก่ผู้มีสิทธิ์ควรได้รับหรืออื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในแนวทางนี้

๕.๓ เมื่อได้สำรวจแล้ว ให้ผู้มีหน้าที่รักษาของกลางทำบัญชีของที่ตกเป็นของแผ่นดินเพื่อจำหน่ายบัญชีของกลางหรือขายทอดตลาดขึ้นไว้เป็นหลักฐาน ส่วนของที่ต้องคืนแก่ผู้ใด ก็ให้แจ้งหรือประกาศแก่เจ้าของมารับคืนไป

๕.๔ ของกลาง ที่ทราบตัวผู้มีสิทธิจะได้รับของคืน เมื่อผู้มีหน้าที่รักษาของกลางได้แจ้งหรือประกาศให้ทราบแต่ผู้นั้นยังไม่มารับของไปเกินกว่าหนึ่งปี นับแต่วันที่แจ้งหรือประกาศให้ทราบให้ของนั้น ๆ ตกเป็นของแผ่นดิน โดยหมายเหตุไว้ในบัญชีและดำเนินการต่อไปดังเช่นของที่ตกเป็นของแผ่นดิน

๕.๕ ของกลาง ที่ไม่ทราบตัวผู้มีสิทธิจะได้รับของคืนให้ประกาศหาเจ้าของและเมื่อพ้นกำหนดห้าปี นับแต่วันประกาศ และไม่ได้ตัวผู้มีสิทธิมารับของนั้นก็ให้ตกเป็นของแผ่นดิน โดยหมายเหตุไว้ในบัญชีและดำเนินการต่อไปดังเช่นของที่ตกเป็นของแผ่นดิน

อนึ่ง ถ้าปรากฏตัวผู้มีสิทธิจะได้รับขึ้นในระหว่างเวลาประกาศ และผู้มีหน้าที่รักษาของกลางได้แจ้งให้ทราบแล้ว แต่ผู้นั้นยังไม่มารับของคืนไป เช่นนี้การที่จะตกเป็นของแผ่นดินให้ถือกำหนดเวลาหรือปีนับแต่วันที่ผู้มีสิทธิได้ทราบ ถ้ากำหนดห้าปีที่ประกาศไว้ถึงกำหนดเร็วกว่า ก็ให้ถือกำหนดเวลาที่เร็วกว่านั้น

ทั้งนี้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๒๗ ที่ได้บัญญัติว่า “ภายในบังคับแห่งกฎหมายอาชญา กรรมสิทธิ์แห่งสิ่งใด ๆ ซึ่งได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือได้มาโดยการกระทำความผิด หรือเกี่ยวกับการกระทำความผิดโดยประการอื่น และได้ส่งไว้ในความรักษาของกรมในรัฐบาลนั้น ท่านว่าตกเป็นของแผ่นดิน ถ้าเจ้าของมิได้เรียกเอาภายในหนึ่งปีนับแต่วันส่ง หรือถ้าได้ฟ้องคดีอาชญาต่อศาลแล้วนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด แต่ถ้าไม่ทราบตัวเจ้าของ ท่านให้ผ่อนเวลาออกไปเป็นห้าปี

ถ้าทรัพย์สินเป็นของเสียง่าย หรือถ้าหน่วงช้าไว้จะเป็นการเสี่ยงความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนกับค่าของทรัพย์สินนั้นไซ้ ท่านว่ากรมในรัฐบาลจะจัดให้เอาออกขายทอดตลาดก่อนถึงกำหนดก็ได้ แต่ก่อนที่จะขายให้จัดการตามควรเพื่อบันทึกรายการอันเป็นเครื่องให้บุคคลผู้มีสิทธิจะรับทรัพย์สินนั้นอาจทราบว่าเป็นทรัพย์สินของตนและพิสูจน์สิทธิได้ เมื่อขายแล้วได้เงินเป็นจำนวนสุทธิเท่าใดให้ถือไว้แทนตัวทรัพย์สิน”

๕.๖ การแจ้งหรือประกาศของเจ้าหน้าที่ตามที่กล่าวมาในข้อ ๕.๔ ข้อ ๕.๕ นั้น ผู้มีหน้าที่รักษาของกลางไม่จำเป็นจะต้องฟังว่า ผู้มีสิทธิควรจะได้รับ ไม่ได้ทราบข้อความที่แจ้งหรือประกาศเป็นเหตุให้ผู้นั้นได้รับของคืน แต่ถ้าภายในกำหนดเวลาที่กล่าวไว้ในข้อ ๕.๔ และข้อ ๕.๕ นั้น ผู้มีสิทธิควรได้รับได้แสดงความประสงค์ที่จะขอรับคืน แต่มีเหตุขัดข้องมารับของนั้นไปไม่ได้ ก็ให้ถือว่าเจ้าของได้ใช้สิทธิเรียกร้องแล้วภายในเวลาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๒๗ แล้ว ก็ให้เจ้าหน้าที่พิจารณาคืนแก่ผู้นั้นต่อไป

๕.๗ ถ้าผู้มีสิทธิควรได้รับของกลางนั้น แสดงความจำนงว่าไม่ต้องการรับของคืน และขอมอบให้แก่แผ่นดินดังนี้ ก็ให้ผู้มีหน้าที่รักษาของกลางจัดการบันทึกให้ผู้นั้นลงนามไว้เป็นหลักฐาน ก็ให้บันทึกไว้ในบัญชีของกลางด้วย แล้วจัดการจำหน่ายต่อไป

๕.๘ ให้สำนักเทศกิจจัดเจ้าหน้าที่ออกตรวจการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับของกลาง การรักษาของกลางของสำนักงานเขตให้เป็นไปโดยถูกต้องครบถ้วน โดยกำหนดออกตรวจเดือนละ ๑ ครั้ง ต่อเขตต่อเดือน แล้วรายงานต่อปลัดกรุงเทพมหานคร

ในกรณีที่มีได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทางนี้ ให้ปลัดกรุงเทพมหานครมีอำนาจในการทักท้วงตรวจสอบการกระทำดังกล่าว

๖. การขายของกลาง

๖.๑ ให้ผู้มีหน้าที่รักษาของกลางทำบัญชีเสนอปลัดกรุงเทพมหานครส่งอนุญาต เมื่อได้ขายไปเสร็จแล้วให้จำหน่ายบัญชีของกลางเสีย

๖.๒ เมื่อผู้มีหน้าที่...

๖.๒ เมื่อผู้มีหน้าที่รักษาของกลางได้รับคำสั่งจากปลัดกรุงเทพมหานคร ให้จัดการขายทอดตลาดได้แล้ว ให้ผู้มีหน้าที่ขายตามกฎหมายประกาศล่วงหน้าอย่างน้อยสิบห้าวัน ในคำประกาศต้องให้ปรากฏรายการ จำนวนสิ่งของ พร้อมด้วยวัน เวลา และสถานที่ที่จะขาย ตลอดจนวิธีการรับเงิน ราคาของ เมื่อได้รับซื้อแล้ว ปิดไว้ในที่เปิดเผยและชุมนุมชนอย่างน้อยสองฉบับ ถ้าของนั้นมีราคามากและเห็นเป็นการสมควรก็ให้แจ้งไปยัง สำนักงานประชาสัมพันธ์ กรุงเทพมหานครด้วย

๖.๓ ของกลางที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานเขต ให้หัวหน้าฝ่ายเทศกิจและข้าราชการ กรุงเทพมหานครซึ่งผู้อำนวยการเขตแต่งตั้งอีกสองคน เป็นคณะกรรมการจัดการขาย

๖.๔ ของกลางที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนัก ให้ผู้อำนวยการสำนักแต่งตั้งข้าราชการ กรุงเทพมหานครสามคนเป็นคณะกรรมการจัดการขาย

๖.๕ ให้คณะกรรมการจัดการขาย ขายทอดตลาดโดยให้ผู้เสนอราคาสูงเป็นผู้ได้รับซื้อ ถ้ามีเหตุที่ทำให้ผู้เสนอราคาสูงไม่สามารถจะซื้อได้ คณะกรรมการจะจัดการขายใหม่ หรือขายให้แก่ผู้ให้ราคาสูงที่ รองลงมาก็ได้ แล้วแต่จะเห็นสมควร

อนึ่ง คณะกรรมการย่อมทรงไว้ซึ่งอำนาจที่จะไม่ยอมขายให้ผู้ให้ราคาสูงสุดก็ได้ เมื่อพิจารณาเห็นว่าหลักฐานและฐานะของผู้ให้ราคาสูงสุดไม่สมควร หรือราคาที่เสนอมานั้นไม่สมกับของที่จะขาย และให้คณะกรรมการบันทึกการขายทอดตลาดไว้ด้วย

๖.๖ ห้ามมิให้กรรมการ หรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดขายทอดตลาดเข้าสู่ราคา หรือใช้ให้ ผู้หนึ่งผู้ใดเข้าสู่ราคา เว้นแต่จะกระทำเพื่อประโยชน์ในทางราชการ และได้แถลงไว้ในประกาศบอกขายแล้ว

๖.๗ ตามปกติให้ผู้ซื้อชำระเงินสดและรับของไปในวันขาย เว้นแต่จะเป็นของใหญ่โตหรือมีราคามาก จะขอรับชำระราคาในวันหลัง ก็ให้เรียกเงินมัดจำไว้ร้อยละสิบห้าแห่งราคาของที่ตกลงซื้อขาย แล้วให้ทำสัญญา ไว้เป็นหลักฐาน โดยมีเงื่อนไขให้ชำระราคาและรับของไปตามที่ตกลงกัน แต่ต้องไม่ช้ากว่าสิบห้าวัน นับแต่วันที่ทำสัญญาเป็นต้นไป

ถ้าผู้ซื้อไม่ปฏิบัติตามหรือผิดสัญญา ให้คณะกรรมการจะจัดการขายใหม่ หรือขายให้แก่ผู้ให้ ราคาสูงที่รองลงมาก็ได้ และให้รับเงินมัดจำเป็นของแผ่นดิน

๖.๘ เมื่อขายได้เงินเท่าใด ให้นำเงินที่ขายได้ตลอดจนเงินมัดจำที่รับส่งเป็นรายได้ของแผ่นดินตาม แนวทางนี้ เว้นแต่จะเป็นการขายของกลางที่เป็นของสดและเสียง่าย ที่ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการทางอาญาหรือ ยังไม่เสร็จเด็ดขาดต้องรักษาเงินไว้แทนของ

๖.๙ ของกลางที่เป็นของสดและเสียง่ายหรือของที่เก็บไว้นานแล้วจะสูญเสียดังกล่าว หรือถ้ารักษา ไว้วันนานไปจะเป็นการเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษาสูงกว่าราคาของ ให้พิจารณาว่าของกลางในคดีอาญา ที่พึงเห็นได้ว่าไม่เป็นประโยชน์ในการที่จะพิสูจน์ทางคดี หรือหากปล่อยไว้ให้สูญเสียดังกล่าวแล้วจะไม่เกิดผล ในการพิสูจน์ในทางคดีได้ ก็ให้จัดการคืนเจ้าของหรือขายทอดตลาดเสีย แล้วแต่กรณี เว้นแต่จะมีบทกฎหมาย บังคับไว้เป็นอย่างอื่น การขายทอดตลาดตามข้อนี้ ให้ผู้มีหน้าที่ขายออกประกาศปิดไว้ ณ ที่ทำการขายทอดตลาด การคืนหรือขายในลักษณะเช่นนี้ ถ้าเป็นของกลางที่ยังไม่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งเสร็จ เจ็ดขาดประการใด ให้ผู้มีหน้าที่รักษาของกลางจัดการบันทึกรายการอันพอจะให้พิสูจน์ในทางคดีได้ หรือ ให้บุคคลผู้มีสิทธิจะได้รับของนั้น ๆ อาจทราบได้ว่าเป็นของ ๆ ตน และพิสูจน์สิทธิได้แล้ว รักษาตัวเงินราคา ขายไว้แทนของกลางนี้ ถ้าเป็นจำนวนมาก หรือมีเหตุสมควรให้นำฝากคลังรักษาไว้ ถ้าเป็นของกลางที่มีคำสั่ง

หรือคำพิพากษา...

หรือคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาด ก็ไม่ต้องบันทึกข้อความดังกล่าวข้างต้น และให้คืนตัวเงินแก่ผู้มีสิทธิควรได้รับ หรือรวบรวมส่งคลังเป็นของแผ่นดิน แล้วแต่กรณี

การคืนหรือขายตามข้อนี้ ถ้าของที่ไม่จำเป็นจะต้องจัดการขายอย่างรีบด่วนเพื่อประโยชน์ แก่ของนั้นแล้ว ให้รายงานขออนุญาตปลัดกรุงเทพมหานครก่อน

๖.๑๐ การขายทอดตลาดของเสียง่ายและเสื่อมราคา หรือการขายทอดตลาดของที่บุคคลอาจมิได้ ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจยึด आयัด ถ้าไม่อาจจะปฏิบัติการให้ครบตามขั้นตอนที่กำหนดในแนวทางได้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รักษามีอำนาจพิจารณาจัดการได้ตามที่เห็นสมควร

๖.๑๑ กรณีของกลางซึ่งตกเป็นของแผ่นดินและเป็นของที่ชำรุดเสียหายไม่มีราคา หรือเป็นของ ที่ปราศจากราคาโดยสภาพของมันเอง หรือเป็นของบุคคลไม่อาจมิได้โดยเป็นผิดต่อกฎหมาย เป็นของที่ไม่ควรขาย ให้ผู้มีหน้าที่รักษาของกลางสำรวจส่งทำลายเสีย หรือให้ส่งไปยังเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับของนั้น กรณี การส่งทำลายของกลางตามข้อนี้ให้ขออนุญาตปลัดกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้ แบบพิมพ์ต่าง ๆ ให้ใช้ตามแบบที่ระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๒๘ กำหนด